

HILJA JA VILJAMI KALLIOKOSKEN RAHASTO

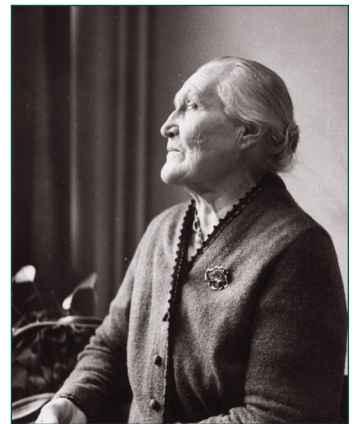
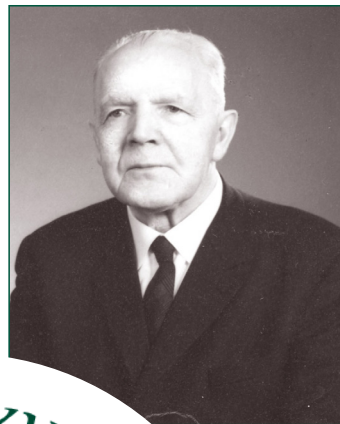
Pitkän saran kyntäjä

Rahasto perustuu Keski-Pohjanmaan Osuuskauppa ry:n lahjoitukseen 1964 sekä maanviljelysneuvos Viljami Kalliokosken (15.5.1894–20.1.1978) ja hänen puolisonsa, emäntä Hilja Kalliokosken (5.11.1894–3.5.1985) lahjoituksiin. Rahasto tukee yleisesti tiedettä ja taidetta.

Viljami Kalliokoski syntyi Halsualla Matti ja Leena-Kaisa Kalliokosken perheeseen. Nuori Viljami oli innokas oppimaan, ja kansakoulun jälkeen hän opiskeli lukemalla itse. Nuorisoseurasta tuli hänen varsinainen koulunsa, missä hän omaksui jo Ilkka-lehdestä tutuksi tulleen alkiolaisuuden. Haave opettajaseminaariin lähtemisestä jäi 1915, kun hän sai tilan hoitaakseen perheen isän ja kahdeksan sisaruksen menehdyttyä keuhkotautiin. Kalliokoski omaksui maalaisliittolaisuuden ja kiersi polkupyörällä maakuntaa Maalaisliiton puhujana, lehtien asiamiehenä ja lopulta sosiaaliministeriön raittiusneuvojana. Hän avioitui Hilja Kujalan kanssa 1917, ja perheeseen syntyi kuusi lasta. Vuonna 1917 hän lähti politiikkaan Keski-Pohjanmaan nuorisoseuran ja Keskipohjanmaa-lehden johtajana.

Kalliokoskesta tuli Maalaisliiton kansanedustaja 1922. Hän painotti sosiaalikysymyksiä; myös sivistys-, raittius- ja asutusasiat olivat hänelle tärkeitä. Työnsä ohella hän pakinoi Ville-nimimerkillä Keskipohjanmaassa ja useissa Maalaisliiton lehdissä. Tärkein toteutunut maakunnallinen hanke oli Keski-Pohjanmaan maakuntaliiton perustaminen. Keskipohjanmaan päätoimittajana Viljami Kalliokoski joutui 1930-luvun alussa riitaan lapuanliikkeen kanssa, mikä päättyi epäonnistuneeseen muilutusyritykseen.

Puolueen luottamus Kalliokoskeen vankistui 1930-luvulla, ja hänestä tuli presidentti Kyösti Kallion läheinen työtoveri. Hän oli Kallion viimeisen hallituksen apulaismaatalousministeri 1936–1938, ja I varapuhemies hänestä tuli 1938. Talvisodan jälkeen hän toimi siirtoväen asuttamislain muuttamiseksi karjalaisille suopeampaan suuntaan ja aloit-

ti kesällä Rytin hallituksessa maatalousministerinä. Hän hoiti virkaa vuoteen 1944 asti, jolloin hän joutui jättämään valtiolliset tehtävät. Sodan jälkeen hän toimi Pellerovo-Seuran toimitusjohtajana 1945–1949, ja 1944 hänestä oli tullut kirkkohallituksen ensimmäinen maallikkojäsen.

Kalliokoskelle myönnettiin ansioistaan Suomen Valkoisen Ruusun 1. luokan komentajamerkki, Ruotsin Pohjantähden ritarikunnan suurristi, kultainen Gebhard-mitali, Maatalousseurojen kunniamerkki, Suomen Sanomalehdistön kunniamitali sekä maanviljelysneuvoksen arvonimi.

Emäntä Hilja Sofia Kujala syntyi Halsualla Juho Oskari Kujalan ja Liisa Kreetta Liedeksen perheeseen. Hän oli perustamassa Halsualla mm. marttayhdistystä ja maatalouskerhoa. Hän toimi myös SPR:n paikallisosastossa ja Mannerheimin lastensuojeluliitossa. Hän oli maakunnan ensimmäisiä naiskunnanvaltuutettuja. Osuustoimintaliikeaktiivina hänellä oli lukuisia muita luottamustehtäviä. Hilja Kalliokoski sai Marttaliiton kultaisen ansiomerkin. Hänen keskeinen elämänalueensa oli koti, joka puolison julkisen toiminnan vuoksi jäi hänen vastuulleen.

Osuuskunta Sigillum/Markus Kivistö

Keski-Pohjanmaan rahasto on yksi Suomen Kulttuurirahaston 17 maakuntarahastosta. Se perustettiin vuonna 1959, jolloin se kuului Etelä-Pohjanmaan rahaston kanssa yhteiseen Pohjanmaan rahastoon. Vuonna 1963 Keski-Pohjanmaan rahastosta tuli oma rahastonsa. Keski-Pohjanmaan rahasto toteuttaa tarkoitustaan, maakunnan henkisen ja taloudellisen kulttuurin vaalimista ja kehittämistä, myöntämällä apurahoja ja palkintoja sekä järjestämällä muutakin kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi/kp.